

**UCHWAŁA NR XXVIII/232/21
RADY MIEJSKIEJ W KOWALEWIE POMORSKIM
z dnia 25 marca 2021 r.**

**w sprawie przyjęcia raportu z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania
Narkomanii na lata 2018 – 2020.**

Na podstawie art. 11 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (T.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050), uchwała się co następuje:

§1. Przyjmuje się raport z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2018-2020 za rok 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

E. Jasińska

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Jerzy Orłowski

Uzasadnienie

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów związanych z narkomanią jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (T.j. Dz. U. z 2020r. poz. 2050), która nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do przeciwdziałania narkomanii, obejmujących: zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem; udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej; prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych; wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii; pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontaktu socjalnego.

W celu realizacji w/w zadań uchwałą Nr XXVIII/244/17 Rady Miejskiej w Kowalewie Pomorskim z dnia 28 grudnia 2017 r. przyjęto Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2018 – 2020.

Z realizacji zadań ujętych w Programie został sporządzony raport za rok 2020.

Raport z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2020

Zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem oraz wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Pedagodzy szkolni, nauczyciele oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ściśle współpracowali z instytucjami zajmującymi się osobami uzależnionymi i ich rodzinami tj. :

1. Centrum Pomocy Rodzinie w Golubiu-Dobrzyniu,
2. Towarzystwem Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U” w Toruniu,
3. Sądem Rejonowym w Golubiu-Dobrzyniu – III Wydział Rodzinny i Nieletnich,
4. Policją.

W ramach zadania:

1. Pedagodzy szkolni placówek oświatowych na terenie gminy rekomendowali placówki, które zajmują się problematyką społeczną i profilaktyką uzależnień.
2. Sporządzano listy instytucji udzielających pomocy dzieciom i młodzieży i wywieszano je w miejscu dostępnym dla dzieci i rodziców.
3. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na bieżąco informowali o pojawiających się możliwościach realizacji programów profilaktycznych.

Współfinansowano **telefon zaufania „Niebieska Linia”**. Porozumienie w powyższej sprawie zawarto w dniu 23 listopada 2016r. Realizację w/w zadania prowadzi Biuro Wsparcia Rodziny i Przeciwdziałania Przemocy Wydziału Polityki Społecznej w Departamencie Spraw Społecznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu. W roku 2020 interesanci, czyli osoby potrzebujące pomocy w związku z występowaniem przemocy w rodzinie (w tym zaniedbania oraz przemocy seksualnej i ekonomicznej), sytuacji konfliktowych oraz zagrożenia przemocą, byli przyjmowani: w dni robocze, w godzinach pracy Urzędu Marszałkowskiego w siedzibie Biura, Telefonicznie poprzez Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, za pośrednictwem poczty elektronicznej e-mail: niebieskalinia@kujawsko-pomorskie.pl.

W ramach swojej działalności biuro prowadzi: działalność interwencyjną, pomoc prawną, konsultacje i porady psychologiczne, porady internetowe oraz zastępstwa procesowe. Pomoc udzielana jest bezpłatnie.

W ramach **usług poradnictwa psychologicznego** dla mieszkańców gminy Kowalewo Pomorskie, ze szczególnym uwzględnieniem ofiar przemocy, w MGOPS w Kowalewie Pomorskim są udzielane porady psychologiczne. Pomoc psychologiczna jest świadczona celem zapobiegania powstawaniu lub pogłębianiu trudnych sytuacji życiowych.

W 2020 roku udzielono 88 porad psychologicznych.

W roku 2020 swoją działalność kontynuował **Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin w Kowalewie Pomorskim.** Punkt był czynny w każdy poniedziałek miesiąca przez 4 godziny. Godziny funkcjonowania na dany miesiąc są umieszczane na stronie Urzędu Miejskiego w Kowalewie Pomorskim.

W ramach działalności Punktu udzielana jest pomoc osobom mającym problem z nadużywaniem alkoholu, osobom uzależnionym od alkoholu oraz osobom z rodzin alkoholowych.

Ponadto w ramach działalności Punktu prowadzona jest działalność informacyjna, profilaktyczna i terapeutyczna w zakresie pozostałych uzależnień.

W okresie 2020 roku przeprowadzono konsultacje terapeutyczne, profilaktyczne, interwencyjne, edukacyjne i diagnostyczne w zakresie:

- Osoby z problemem alkoholowym – 229 porad,
- Dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnieni/DDA) – 13 porad,
- Osoby doznające przemocy w rodzinie – 13 porad,
- Osoby stosujące przemoc w rodzinie – 40 porad.

Z **informacji o Stanie Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego na terenie Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego** wynika, że w roku 2020 w ramach wszczętych 3 postępowań przygotowawczych przeciwko obrotowi gospodarczemu oraz 4 postępowań karnoskarbowych policjanci zabezpieczyli 1248 szt. nielegalnych papierosów, 500 gram tytoniu oraz 2059,2 kg suszu tytoniowego.

Wszczęto 63 postępowania w kategorii przestępczości narkotykowej tj. o 23 postępowania więcej aniżeli w roku 2019.

W efekcie prowadzonych działań funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Golubiu-Dobrzyniu ujawnili 72 przestępstwa narkotykowe oraz ustalili 62 osoby podejrzane.

W zakresie przestępczości narkotykowej priorytetowym zadaniem jest ustalenie jak największej ilości sprawców przestępstw zwanych potocznie „handlem narkotykami” oraz zabezpieczenie jak największej fizycznie ilości narkotyków (potocznie „zdjęcie ich z rynku”).

W efekcie podjętych działań w 2020 roku zabezpieczono 1946 g. marihuany, 1037 g. amfetaminy, 4 g. MDMA, 583 szt. tabletek ekstazy oraz 82 szt. konopii indyjskich. Łącznie w roku 2020 zabezpieczono ogółem 4938,75 g. narkotyków o wartości rynkowej 171655,00 zł.

W 2020 r. ustalono ogółem 5 nieletnich sprawców czynów karalnych, którzy dopuścili się popełnienia 4 czynów karalnych - przestępstw kryminalnych. Ujawniono także 4 nieletnich pod wpływem alkoholu oraz 4 pod wpływem środków odurzających. Odnotowano również 5 przypadków ucieczki nieletniego z domu rodzinnego oraz 2 przypadki ucieczki z placówek opiekuńczo-wychowawczych. W związku z ujawnionymi przejawami demoralizacji nieletnich w 45 przypadkach powiadomiono sądy rodzinne.

Zadania wynikające z Programu były prowadzone w sposób ciągły przez pracowników **Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowalewie Pomorskim.**

W 2020 roku kontynuowano działania określone w Gminnym Programie Wspierania Rodziny opracowanym na lata 2018–2020.

Adresatami programu były rodziny zamieszkałe na terenie gminy Kowalewo Pomorskie wychowujące dzieci i przeżywające różnego rodzaju trudności, których sami nie mogą pokonać, a także rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej i wyrażają chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem i jego powrotu do domu rodzinnego.

W szczególności program był skierowany do :

- rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo wychowawczych i niezaradnych życiowo;
- rodzin żyjących w niedostatku materialnym w tym bezrobotnych;
- rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą;
- rodzin z dziećmi zagrożonymi niedostosowaniem społecznym.

Realizowano również Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kowalewo Pomorskie na lata 2018-2020. Celem głównym programu było zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej i ograniczenie skutków przemocy domowej poprzez podejmowanie interwencji wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie. Program adresowany był do lokalnej społeczności miasta i gminy Kowalewo Pom., a przede wszystkim do tych wszystkich, którzy na co dzień są świadkami przemocy, doznają przemocy lub też ją stosują, przedstawiciele instytucji i służb zajmujących się zawodowo problemem przemocy. W ramach pracy Zespołu procedurą „Niebieskiej Karty” objęto w 2020 roku 37 rodzin.

W 2020 roku była systematycznie prowadzona praca socjalna w rodzinach problemowych przez pracowników socjalnych.

W wyniku przeprowadzonych wywiadów środowiskowych udzielono pomocy społecznej rodzinom oraz podjęto działania w celu zapewnienia dzieciom warunków bytowych.

W roku 2020 pomoc udzielona przez MGOPS w Kowalewie Pomorskim kształtowała się na następującym poziomie:

Lp	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	174	373
2.	Bezdomność	14	14
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność	37 27	180 139
4.	Bezrobocie	139	356
5.	Niepełnosprawność	112	226
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	89	165
7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem, w tym: - rodziny niepełne - rodziny wielodzietne	33 30 2	107 95 11
8.	Przemoc w rodzinie	4	15
9.	Alkoholizm	35	52
10.	Narkomania	2	2
11.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1
12.	Zdarzenia losowe	0	0
13.	Sytuacja kryzysowa	0	0

Dużym wsparciem dla rodzin było dożywianie dzieci w szkole.

Osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione świadczone były usługi opiekuńcze. Usługi opiekuńcze świadczone były w miejscu zamieszkania, przez opiekunki. Obejmowały pomoc w zaspokajaniu podstawowych codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza, pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Poza pomocą finansową, osoby i rodziny wymagające wsparcia obejmowane były także szeroko rozumianą pracą socjalną oraz poradnictwem specjalistycznym. Praca socjalna dotyczyła niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc do Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

W roku 2020 prowadzony był również Program Karty Dużej Rodziny oraz Rządowy Program „Rodzina 500+”.

MGOPS był również realizatorem świadczeń rodzinnych, świadczenia wychowawczego, świadczenia z funduszu alimentacyjnego jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka „Za życiem” oraz jednorazowego świadczenia „Dobry start”.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży.

W roku 2020 swoją działalność kontynuowała **Świetlica Socjoterapeutyczna w Kowalewie Pomorskim**, która jest placówką wsparcia dziennego. Jej celem jest zapewnienie dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, odpowiednich warunków do nauki, rozwoju i zabawy oraz łagodzenie wszelkich niedostatków wychowawczych w rodzinie.

W roku kalendarzowym 2020 Świetlica Socjoterapeutyczna w Kowalewie Pomorskim liczyła 50 wychowanków.

W tym:

- od września 2020r. – 5 osób rozpoczęło naukę w szkole średniej
- 9 osób zostało wypisanych na prośbę rodzica
- 1 osoba zmieniła adres zamieszkania – umieszczona w Rodzinnym Domu Dziecka
- 1 osoba rozpoczęła naukę w OHP w Toruniu
- 1 osoba rozpoczęła naukę w SP Blok w Toruniu

Obecny stan wychowanków wynosi 30 osób (15 osób w grupie młodszej, 15 osób w grupie starszej).

Prowadzone w roku 2020 zadania statutowe realizowane były z uwzględnieniem następujących bloków tematycznych:

1. Zajęcia profilaktyczne z uwzględnieniem profilaktyki uzależnień
2. Wyrównywanie szans edukacyjnych
3. Organizacja czasu wolnego w tym wypoczynku letniego i ferii zimowych
4. Współpraca z rodzinami wychowanków
5. Zapewnienie posiłku

Ad.1 Świetlica przy współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Ochrony Zdrowia w Kowalewie Pomorskim, w ramach otwartego konkursu ofert nr 3/2020 pn. „Rozwiązywanie problemów alkoholowych w województwie kujawsko – pomorskim”, zadanie 1: Programy profilaktyki uniwersalnej, otrzymała dofinansowanie na realizację zadania „Młodzi bez alkoholu X”

w wysokości 3.000,00 zł. Realizacja od 01.09.2020r. do 30.11.2020r. Zadanie, mające na

celu przeciwdziałanie wczesnej inicjacji dzieci i młodzieży z używkami, a tym samym zapobieganie uzależnieniom, obejmowało zajęcia z elementami Treningu Umiejętności Społecznych, zajęcia edukacyjne z elementami profilaktyki uzależnień, prowadzone przez realizatorów profilaktyki z Towarzystwa „Powrót z U” w Toruniu. Celem wzmacniania więzi rodzinnych i funkcji rodzicielskich, w powyższe działania zostali włączeni również rodzice, uczestnicząc we wspólnych warsztatach z elementami Programu Wzmacniania Rodziny. Ponadto dzieci i młodzież zgłębiali losy bohaterów bajek terapeutycznych i zmagali się z tematyką filmów profilaktycznych. Podczas zajęć z radcą prawnym dowiedzieli się jakie konsekwencje naruszenia przewidział polski ustawodawca wobec nieletnich. Wychowankowie wspólnie z wychowawcami doskonalili umiejętności komunikacyjne przy pomocy gry terapeutycznej oraz wcielili się w specjalistów układania krzyżówek o tematyce profilaktyki uzależnień, a także podjęli próbę napisania listów do sprzedawców z apelem o niesprzedawanie używek osobom nieletnim. W ramach zajęć alternatywnych promując formy aktywnego spędzania czasu, wychowankowie podczas zajęć Jogi - ćwiczyli koncentrację świetnie się przy tym bawiąc. W ramach promocji uczestnicy zostali wyposażeni w odbłaskowe woreczki/plecaczki zaopatrzone w nadruk z tytułem zadania. Zwieńczeniem dziesiątej edycji zadania, był spektakl profilaktyczny poruszający problem uzależnień, przemocy i agresji pt. „Piekielnie anielska sztuka” w wykonaniu Grupy T z Torunia.

Realizacja programu „Młodzi bez alkoholu X”, w miesiącu listopadzie z powodu trwającego stanu epidemii koronawirusa przybrała formę zdalną. Dzieci, młodzież i rodzice mieli możliwość udziału w zajęciach na pośrednictwem Internetu.

Ad.2. Kolejnym elementem pracy było zapewnienie codziennej pomocy w realizacji zadań szkolnych, zwłaszcza przy odrabianiu zadań domowych. Ze względu na ogromne trudności i zaległości szkolne każdego dnia poświęca się temu znaczną ilość czasu.

Z racji trwającego stanu epidemiologicznego - w chwili pierwszej fali pandemii, odbywały się indywidualne konsultacje dla wychowanków mających największe trudności w nauce.

Ad.3 Czas wolny, to znaczy czas pozalekcyjny wychowanków wypełniony jest poprzez szereg zajęć, wyjazdy edukacyjne, a także wspólne gry i zabawy, a także organizację ferii zimowych i wypoczynku letniego – w czasie pandemii w zmienionej formie (wycieczki rowerowe). Młodzież brała udział w akcji „Sprzątanie Świata”.

FERIE ZIMOWE 2020

W okresie od 27 stycznia do 31 stycznia 2020 roku. prowadzono w świetlicy zajęcia w ramach ferii zimowych (wyjątkowo trwały jeden tydzień z racji rozpoczynającego się remontu pomieszczeń nowej siedziby placówki). Uczestniczyło w nich łącznie 18 osób. Uczestnicy mieli zapewnione szerokie spektrum zajęć połączonych z ciepłym posiłkiem, przygotowywanym przez firmę cateringową.

Dzieci i młodzież podczas zajęć odwiedziły kowalewskie przytulisko, w ramach zajęć plastycznych zaprojektowały „logo” świetlicy, pisały telegram i zapoznały się z techniką decupage ozdabiając świeczki. Wspólnie z uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej integrowali się podczas zajęć Zumby. Głównymi atrakcjami była wycieczka do Planetarium i warsztaty w Centrum Chemii w Małej Skali w Toruniu oraz warsztaty w studium graficznym Fundacji Inter Pares w Golubiu-Dobrzyniu.

WYPOCZYNEK LETNI 2020

Trwająca pandemia koronawirusa sprawiła, iż nie odbyły się zajęcia letnie w pełnej formie. Dla chętnych wychowanków zorganizowane zostały wycieczki rowerowe: Chełmonie, Chełmoniec, Jezioro Oszczywilk oraz spotkania podczas których grano w gry planszowe.

W styczniu 2020 placówka po raz kolejny przystąpiła do kwestowania w 28 Finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (zebrano 1.413,28 zł).

W dniu 26.01.2020 r. odbyła się VII edycja Turnieju Charytatywnego „Gramy z sercem”. Na hali sportowej Szkoły Podstawowej w Kowalewie Pomorskim, odbył się mecz fanów piłki nożnej, którzy postanowili grać charytatywnie na rzecz dzieciaków ze świetlicy. Otrzymano wsparcie w wysokości 2.870,00 zł (wsparcie przeznaczono między innymi na: zakup lodów, upominków na Dzień Kobiet i Dzień Chłopca, zajęcia edukacyjne, bilety na koncert walentynkowy, gry planszowe, wyjazdy edukacyjne – Muzeum Czekolady).

W dniu 17 stycznia br. gościł w Świetlicy Socjoterapeutycznej znany przyrodnik Marcin Kostrzyński – autor filmów przyrodniczych, obserwator dzikiego życia, prowadzący autorski kanał na YouTube pod nazwą „Marcin z lasu” obfitujący w nagrania zwierząt oraz opowieści o tym, co dzieje się w lesie. Opowiedział on między innymi o małych i dużych czworonogach żyjących obok nas, o tym jak udaje mu się zrobić niesamowite zdjęcia, jak wykorzystuje znajomość etologii zwierząt tj. sposób ich zachowania, instynkty i zwyczaje przy filmowaniu dzikiej przyrody. Ponadto przyrodnik odtworzył film ukazujący noc polarną na północy Norwegii, w tym piękne ujęcia zorzy polarnej. Wspomniał również o podróży do Ameryki Północnej. Na pamiątkę swej wizyty Pan Marcin przekazał książkę własnego autorstwa pt. „Gawędy o wilkach i innych zwierzętach”. Na spotkaniu obecni byli wychowankowie i wolontariusze świetlicy oraz panowie z koła łowieckiego „Grzywacz”.

Ad.4 W ramach współpracy z rodzinami wychowanków w dniu 30 września 2020 roku i 18 listopada 2020 roku odbyły się w świetlicy zajęcia dla dzieci i rodziców z elementami Programu Wzmacniania Rodziny, mające na celu podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, które były prowadzone przez pracowników Kujawsko – Pomorskiego Towarzystwa „Powrót z U” w Toruniu.

Ad.5 Dzieci każdego dnia zapewniony mają pełnowartościowy posiłek. Partycypacja wychowanków w zajęciach kulinarnych służy wykształceniu prawidłowych nawyków higienicznych i żywieniowych oraz propagowaniu zdrowego stylu życia. Codzienna dbałość o ład i porządek w świetlicy, segregacja odpadów, oszczędne korzystanie z wody mają na celu zachęcenie dzieci i uświadomienie konieczności podejmowania na co dzień działań w obronie środowiska naturalnego.

Świetlica Socjoterapeutyczna od 14 września 2020 roku ma nową lokalizację. W chwili obecnej po przekształceniu i przystosowaniu pomieszczeń znajduje się w budynku administracyjno-socjalnym na terenie Centrum Rekreacji i Sportu przy ulicy Chopina 26 w Kowalewie Pomorskim. Z powodu pandemii „drzwi otwarte” dla dzieci i rodziców odbyły się w formie indywidualnych odwiedzin.

Z dniem 12 marca 2020 roku zajęcia dydaktyczne w świetlicy zostały zawieszono z powodu ogłoszonego stanu pandemii koronawirusa. Przerwa w zajęciach dydaktycznych trwała do września. Z początkiem roku szkolnego zajęcia zostały wznowione, po czym z dniem 26 października zostały ponownie zawieszono. W miesiącu maju i czerwcu odbywały się indywidualne konsultacje dla wychowanków mających największe trudności w nauce. W miesiącu grudniu zostały przygotowane i przekazane wychowankom paczki świąteczne.

W roku 2020 roku już po raz kolejny braliśmy udział w **kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”**, której organizatorem była – Fundacja Trzeźwy Umysł, Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych z Poznania. Kampania ta była skierowana głównie do dzieci ze szkół podstawowych i młodzieży gimnazjalnej. Do kampanii przystąpiły wszystkie placówki oświatowe z terenu naszej gminy. Jednym z najważniejszych zadań kampanii jest szeroko pojęta profilaktyka uzależnień.
Cele główne Kampanii 2020:

1. Zwiększanie samoświadomości uczniów na temat zmian, jakie w nich zachodzą w związku z kryzysem rozwojowym, wzmacnianie umiejętności emocjonalno-społecznych uczniów, w tym przede wszystkim umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, które powodują ryzyko pojawienia się zachowań agresywnych i autodestrukcyjnych np. sięgania po alkohol, dopalacze, papierosy, edukacja rodziców i wsparcie ich w zakresie umiejętności wychowawczych.
2. Samopoznanie i samoakceptacja, czyli budowanie adekwatnego obrazu „Ja” – umiejętności dostrzegania własnych zalet, mocnych stron i ograniczeń.
3. Nabywanie umiejętności rozpoznawania, nazywania i ujawniania swoich myśli/przekonań/uczuć w relacjach z innymi ludźmi.
4. Ograniczenie podejmowania przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych (agresywnych i autodestrukcyjnych).
5. Wspieranie działalności wychowawczej szkół i placówek oświatowych.
6. Edukacja rodziców i wsparcie ich w zakresie umiejętności wychowawczych.

Cele dodatkowe:

- integracja zespołów klasowych,
- poznawanie swoich uczniów przez nauczycieli
- wspieranie pozytywnych wyborów życiowych,
- kształtowanie zdrowych nawyków życiowych.

W ramach prowadzonej akcji zakupiono pakiet materiałów edukacyjnych niezbędnych do jej przeprowadzenia, które zostały rozprowadzone proporcjonalnie pomiędzy zainteresowanymi szkołami.

Dla nauczycieli – scenariusze - propozycja gotowych konspektów do pracy z określoną grupą odbiorców w zakresie takich zagadnień, jak: budowanie adekwatnego obrazu siebie, zwiększanie swoich umiejętności psychospołecznych, rozwijanie skutecznych i społecznie akceptowalnych strategii radzenia sobie z kryzysem (ograniczających ryzyko zachowań agresywnych i autodestrukcyjnych).

Karty pracy dla uczniów i rodziców zawierającymi ćwiczenia i zadania dostosowane do wieku odbiorcy, ułatwiające zapoznanie się i zapamiętanie treści przekazywanych w kampanii. Natomiast materiały dla rodziców zawierają wiadomości dotyczące zmian, jakie zachodzą w ich dzieciach w związku z kryzysem rozwojowym, wskazówki, które pomogą wzmacniać więź z nastolatkiem, co może ochronić go przed podejmowaniem zachowań ryzykownych

Materiały w ramach kampanii:

1. Karta pracy dla uczniów w wieku 6-9 lat – klasa I-III, „CZUJĘ I POKAZUJĘ” – poprzez ćwiczenia oswoją uczniów z wyrażaniem i nazywaniem emocji towarzyszących nam w codziennym życiu. Umiejętność radzenia sobie z emocjami jest jednym z czynników chroniących.
2. Karta pracy dla uczniów w wieku 6-9 lat – klasa I-III, „KOLORY UCZUĆ” – poprzez ćwiczenia uczniowie ucą radzić sobie z trudnymi sytuacjami. Potrafią również przyporządkować uczucia im towarzyszące do określonego stanu emocjonalnego.
3. Karta pracy dla uczniów w wieku 10-12 lat – klasa IV-VI, „ZMIENIAM SIĘ – DORASTAM” – materiał oswoją uczniów ze zmianami fizycznymi oraz emocjonalnymi zachodzącymi w ich organizmie w okresie dojrzewania.
4. Karta pracy dla uczniów w wieku 10-12 lat – klasa IV-VI, „JESTEM SILNY, JESTEM SILNA – SZTUKA ODMAWIANIA” – poprzez ćwiczenia rozwija u uczniów umiejętność odmawiania. Uczy czym jest asertywność.
5. Karta pracy dla uczniów w wieku 13-16 lat – klasa VII-VIII, „LUBIĘ SIĘ, CHRONIĘ SIĘ” – na podstawie ćwiczeń uczniowie poznają zasady samoakceptacji, oswoją się z problemami wieku adolescencji.
6. Karta pracy dla uczniów w wieku 13-16 lat – klasa VII-VIII, „TRUDNE SPRAWY –

TRUDNE EMOCJE” – poprzez ćwiczenia kształtuje umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach, dokonywania odpowiedzialnych wyborów.

7. Ulotka profilaktyczno-konkursowa dla wszystkich uczniów „DORASTAMY ASERTYWNIE – WEHIKUŁ CZASU” – informuje o konkursach, promuje hasło kampanii.

8. Ulotka edukacyjna dla rodziców „POZWOLIĆ DOROSNAĆ I POZOSTAĆ WSPARCIEM” – materiał zaznajamia dorosłych z problemami jakie mogą towarzyszyć im w związku z dorastaniem dziecka, podpowiada, jak pomóc dziecku w tym trudnym okresie.

9. Ulotka edukacyjna dla rodziców „BYĆ PRZYKŁADEM. UMIEĆ ROZMAWIAĆ Z NASTOLATKIEM!” – ulotka podpowiada w jaki sposób prowadzić rozmowę z dojrzejącym nastolatkiem, daje wskazówki jakich błędów przy tym nie popełniać. Zwraca uwagę na rolę wzorca (rodzica) w zachowaniu dziecka.

10. Konkursowa „POCZTÓWKA DLA PRZYJACIELA” – z miejscem na zaprojektowanie swojej ilustracji.

11. Scenariusze zajęć dla nauczycieli – pomoc edukacyjna dla realizatorów kampanii, zawiera krok po kroku opis ćwiczeń do wykonania z uczniami na kartach pracy.

12. Zestaw plakatów profilaktyczno-motywujących (3 rodzaje po 8 sztuk) – świetne, wyraziste plakaty wspierające przekaz kampanii.

13. Plakat konkursowy „TYMEK I TOLA NA EKOLOGICZNEJ ŚCIEŻCE” – zaproszenie do wzięcia udziału w konkursie dla klas i grup.

14. Informator o kampanii.

Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł 2020 realizowała obowiązki wychowawcze nałożone na nauczycieli i pedagogów przez:

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej,

- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,

- zadanie zapisane w art. 4¹ ust. 1 pkt 3 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W ramach programu 2 nauczycieli uczestniczyło w bezpłatnym kursie „Cyberprzemoc i cyberuzależnienie. Bezpieczni w sieci. Jak unikać zagrożeń i dobrze korzystać z Internetu.”

Celem kursu było:

- zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat uzależnienia od Internetu i urządzeń mobilnych
- edukacja w zakresie cyberkontroli jako jednej z dróg profilaktyki zagrożeń związanych z przebywaniem w Internecie

- zaznajomienie się z pojęciem cyberprzemocy i sposobami jej efektywnego przeciwdziałania

- zapoznanie się z rolą e-komunikacji w Internecie oraz jej wpływowi na funkcjonowanie młodych ludzi

- nabycie umiejętności odpowiedzialnego i konstruktywnego uczestnictwa w Internecie

- zdobycie narzędzi (prezentacje, audycje edukacyjne, ankiety itp.) oraz wiedzy do przeprowadzenia ciekawych zajęć na temat uzależnienia od Internetu, cyberprzemocy, bezpieczeństwa w sieci wśród dzieci i młodzieży,

- poznanie metod wspierających czynniki pozytywne chroniące młodzież przed cyberprzemocą i uzależnieniem w Internecie

W związku z epidemią wprowadzono zmiany w funkcjonowaniu kampanii ZTU. Materiały kampanii dostępne były w wersji on-line.

W kampanii zorganizowano indywidualny konkurs literacko- plastyczny „Wehikuł czasu” dla uczniów szkół podstawowych i oddziałów szkolno-przedszkolnych , na który napłynęły tysiące prac. Wśród laureatów znalazło się także 2 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Wielkiej Łące.

W ramach Kampanii przeprowadzona zostanie Ogólnopolska Społeczna Diagnoza Uczniów 2020/2021 Otrzymane wyniki będzie można porównać z wynikami uzyskanymi w pierwszym badaniu z 2018 roku. W raporcie ogólnopolskim dokonano zostanie analiza porównawcza obu badań i wskazane zostaną obszary, w których nastąpiły zmiany.

Jest to badanie internetowe skierowane do uczniów V-VI oraz VII-VIII klasy szkoły podstawowej. Pytania zawarte w ankiecie podejmują analizę zagadnień społecznych w perspektywie młodzieży. Zagadnienia te odnoszą się do podstawowych problemów życia społecznego i diagnozują młodzież w następujących obszarach: szkoła, rodzina, zdrowie, zwyczaje żywieniowe, przemoc i agresja, granie w gry, korzystanie z Internetu i smartfonu, podstawowe czynności życia codziennego, praca i ekonomia, kapitał społeczny.

Ze środków zagwarantowanych w budżecie na zwalczanie narkomanii zakupiono pakiet filmów edukacyjnych (za kwotę 382,00zł) o następującej tematyce:

1. Anoreksja i bulimia,
2. Cyberbullying. Zaplątani w sieci,
3. Przemoc,
4. Mówię wam, nie warto – scenariusze lekcji do serii 6 filmów profilaktycznych,
5. Uzależnienie od alkoholu,
6. Cyfrowy świat (5 filmów),
7. Narkomania,
8. Chrońmy nasze dzieci przed pornografią.

W placówkach oświatowych na terenie gminy realizowane były wewnętrzne programy profilaktyczne oraz konkursy związane tematycznie z uzależnieniami.

<i>Lp.</i>	<i>Tematyka</i>	<i>Rodzaj działań profilaktycznych</i>	<i>Grupa docelowa</i>	<i>Liczba uczestników</i>
<i>Szkoła Podstawowa w Kowalewie Pomorskim</i>				
1	Profilaktyka uzależnień	Zajęcia wychowawcze dotyczące profilaktyki	Uczniowie klasa IV-VIII	339
2	„Autoportret”	Spektakl profilaktyczny zaprezentowany przez grupę artystyczną „Inspiracja” z Krakowa.	Uczniowie klasa VII - VIII	123
3	”Jak nie zostać robotem?””	Spektakl profilaktyczny zaprezentowany przez grupę artystyczną „Inspiracja” z Krakowa.	Uczniowie klasa I-III	177
4	Prewencyjne spotkania	Pogadanki profilaktyczne dla uczniów pod kątem ponoszenia	Uczniowie klasa I-III	177

	profilaktyczne	odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych w czasie wolnym od nauki: - pogadanka policyjna - pogadanka ze strażakami w ramach „Bezpiecznych ferii”	klasa IV-VIII	339
5	Profilaktyka antynikotynowa Programy antynikotynowe: „Znajdź właściwe rozwiązanie” „Nie pal przy mnie proszę”	Pogadanki w ramach lekcji wychowawczych.	Uczniowie klasy V-VIII klasa I-III	293 177
6	Środki uzależniające – narkotyki i dopalacze, przyczyny i skutki uzależnienia	Pogadanki z wychowawcą w ramach lekcji wychowawczych I spotkań z pedagogiem szkolnym Rozdanie ulotek edukacyjnych dla uczniów, pedagogizacja rodziców “ Narkotyki – na pewno nie moje dziecko”	Rodzice Uczniowie klasa IV-VIII	339
7	„Nie uzależnieniom - Mój bezpieczny dom wolny od nałogów”	Konkurs profilaktyczny	Uczniowie klasa IV-VIII	339
Lp.	Tematyka	Rodzaj działań profilaktycznych	Grupa docelowa	Liczba uczestników
8	Udział w kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.	Zajęcia przeprowadzone na podstawie otrzymanych materiałów profilaktycznych	Uczniowie i rodzice	540
9	Kształtowanie asertywności, postaw tolerancji i autorytetów	Lekcje wychowawcze na temat: emocji, asertywności, tolerancji, autorytetów Pogadanki wychowawcze	Uczniowie klasa IV-VIII	339
10	„Świadomi zagrożeń”	Zajęcia profilaktyczne prowadzone przez przedstawicieli „Powrót z U” w formie dwugodzinnych warsztatów profilaktycznych (zorganizowane dla grup sprawiających najwięcej problemów wychowawczych).	Uczniowie klasa VIII	62
Szkoła Podstawowa w Wielkiej Łące				
1	Udział w kampanii „ Zachowaj trzeźwy umysł”	Zajęcia przeprowadzone na podstawie otrzymanych materiałów profilaktycznych	Uczniowie Rodzice	69
2	„ Nie dajmy się zniewolić uzależnieniom”	Zajęcia edukacyjno-wychowawcze	Uczniowie	19
3	„ Dlaczego nałogi są szkodliwe?”	Zajęcia edukacyjno-wychowawcze	Uczniowie	17
4	„Skutki uzależnienia od papierosów i alkoholu”	Zajęcia edukacyjno-wychowawcze	Uczniowie	10
5	„Używki - jak się ich ustrzec?”	Zajęcia edukacyjno-wychowawcze	Uczniowie	10
6	„Dzień z życia”- dyskusja na temat uzależnień	Zajęcia edukacyjno-wychowawcze	Uczniowie	17
Szkoła Podstawowa w Pluskowęsach				
1	Udział w kampanii	Zajęcia przeprowadzone na	Wszyscy uczniowie	75

	„Zachowaj trzeźwy umysł”	podstawie otrzymanych materiałów profilaktycznych	Rodzice	
2	Przeciwdziałanie nikotynizmowi	Interwencje i pogadanki indywidualne z uczniami w przypadku wystąpienia zachowań mających szkodliwy wpływ na zdrowie (palenie papierosów, picie napojów energetycznych)	Uczniowie	4
3	„Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży” – zajęcia mające na celu przybliżenie tematyki depresji wśród młodzieży	Zajęcia wychowawcze z pedagogiem	Uczniowie klasa IV - VIII	55
4	„Cyberprzemoc – jak się chronić”. Informacja na temat zagrożeń płynących z treści niepożądanych umieszczanych w internecie.	Zajęcia wychowawcze z pedagogiem	Uczniowie klasa IV - VIII	55
5	„Higiena pracy zdalnej”. Porady jak funkcjonować podczas ograniczenia kontaktów społecznych. Ćwiczenia psychofizyczne mające na celu odreagowanie napięć spowodowanych „zamknięciem w domu”	Zajęcia wychowawcze z pedagogiem	Wszyscy uczniowie	75
Lp.	Tematyka	Rodzaj działań profilaktycznych	Grupa docelowa	Liczba uczestników
6	„Wybieram spotkanie a nie pisanie”. Porady podejmujące temat ważności kontaktów interpersonalnych.	Zajęcia wychowawcze z pedagogiem	Wszyscy uczniowie	75
7	"Cudowna lampa Aladyna"	Przedstawienie profilaktyczne - musical	Uczniowie klasa I-III	20
Szkoła Podstawowa w Wielkim Rychnowie				
1	„Czyste powietrze wokół nas”	Program przedszkolnej edukacji antynikotynowej	Uczniowie oddziałów przedszkolnych	20
2	„Nie pal przy mnie proszę”	Program edukacji antynikotynowej	Uczniowie klasa I-III	54
3	„Znajdź właściwe rozwiązanie”	Program profilaktyki palenia tytoniu	Uczniowie klasa IV-VIII	121
4	Moje zdrowie (środki uzależniające, skutki palenia tytoniu, picia alkoholu, spożywania tzw. „Energy drinków”)	Pogadanki na godzinach wychowawczych oraz zajęcia w ramach przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie	Uczniowie	185
5	Szkodliwość palenia papierosów, picia alkoholu i zażywania narkotyków	Zajęcia profilaktyczne	Uczniowie klasa IV-VIII	121
6	Podejmowanie decyzji ze szczególnym uwzględnieniem odmawiania,	Obchody Światowego Dnia bez papierosa – gazetki, plakaty Pogadanki z pedagogiem	Uczniowie klasa IV-VIII	121
7	Dbanie o higienę ciała i umysłu	Pogadanki na lekcjach wychowawczych oraz zajęciach w ramach przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie	Uczniowie	212
8	Udział w kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł”	Zajęcia przeprowadzone na podstawie otrzymanych materiałów profilaktycznych	Uczniowie klasa „0” – VIII Rodzice	197
9	Jak być asertywnym?	Pogadanki z pedagogiem	Uczniowie klasa. VI - VIII	93
10	Zajęcia warsztatowe dla	Zajęcia warsztatowe	Uczniowie	40

	uczniów w zakresie profilaktyki uzależnień pt.: „Fonoholizm” oraz „Cyberprzemoc: zagrożenia-konsekwencje-profilaktyka”		klasa V i VIa	
11	„Narkotyki – droga donikąd”- spotkanie słowno-muzyczne	Spotkanie edukacyjne	Uczniowie klasa VIII	29
12	Dziecko w sieci – zagrożenia cyberprzemocy w nauce zdalnej	Broszura informacyjna, infografiki	Rodzice	237

Ponadto w placówkach oświatowych organizowane były akcje charytatywne: „Szlachetna paczka”, „Misie Ratownisie”, WOŚP.

Funkcjonariusze Posterunku Policji w Kowalewie Pomorskim:

- 1) przeprowadzili spotkania i pogadanki w placówkach oświatowych,
- 3) systematycznie patrolowali rejon szkół na terenie miasta i gminy Kowalewo Pomorskie,

Alternatywne formy spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież m.in. pozalekcyjne zajęcia sportowe, imprezy kulturalne.

Placówki oświatowe w ramach zadania w okresie nieobjętym pandemią organizowały dzieciom i młodzieży urozmaicone zajęcia pozalekcyjne.

W roku 2020 imprezy sportowo – rekreacyjne oraz kulturalne były prowadzone w ograniczonej formie w obowiązującym reżimie sanitarnym oraz zgodnie z obostrzeniami w związku z pandemią COVID-19.

W ramach Uczniowskich Klubów Sportowych (Uczniowski Klub Sportowy "OLIMPIJCZYK" , Uczniowski Klub Sportowy "SOKÓŁ" , Uczniowski Klub Sportowy "ORLIK") prowadzone były zajęcia sportowe pozalekcyjne, które miały na celu przygotowanie uczniów do zawodów i rozgrywek sportowych. Członkowie UKS odnosili zwycięstwa w różnych zawodach.

W strukturach Ludowego Klubu Sportowego „Promień” funkcjonowały sekcje: piłki nożnej i szachowa. Prowadzono zajęcia w Akademii Piłkarskiej „Młode Lwy”. Ponadto swoje zajęcia prowadziła Sekcja Karate Kyokushin w Kowalewie Pomorskim.

W 2020 roku w wyniku otwartego konkursu ofert kluby sportowe i stowarzyszenia kultury fizycznej uzyskały z budżetu gminy wsparcie na realizację zadań z zakresu kultury fizycznej i sportu w łącznej wysokości 230.000,00zł.

Przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury im. Władysława Stanisława Reymonta w Kowalewie Pomorskim działa wielopokoleniowy 4-głosowy Chór 730-lecia oraz zespół śpiewaczy Klubu Seniora. Prowadzone są zajęcia w sekcjach: Klub Młodego Plastyka, koło szachowe, koło rzeźbiarskie. Od wielu lat działa także klub „Supełek”, Koło Kobiet Kreatywnych, Koło Gospodyń Wiejskich w Kowalewie Pomorskim, Klub AA „Czas”, Stowarzyszenie Artystów Amatorów ARS.

E. Jasińska